

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravníštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Državni zbor.

V Ljubljani, 1. marca.

Zbornica je začela v današnji seji razpravo o proračunu finančnega ministerstva. Vsa debata je bila precej stvarna in le tu in tam polemična.

Začetkom seje odgovarja trgovinski minister na razne interpelacije, za to interpelira posl. Gessmann o pogostih konfiskacijah lista „Il Rinnovamento“ in potem prestopi zbornica na dnevni red in začne razpravo o proračunu trgovinskega ministerstva.

Poročevalec posl. dr. Hallwich konstatira, da rasejo potrebstine trgovinskega ministerstva od leta do leta. Letos se zahteva tudi 10 000 gld. za studije za napravo kanalov. Pogoj uspešnemu delovanju v tem oziru je hidrotehničen oddelek pri ministertvu. Tudi za podpore obrtništvu in trgovini in za specialne in lokalne razstave je določena večja svota, kar je samo odobravati. Za podporo razstavjalcev v Čikagu se določa 75.000 gld. Institucija obrtnih nadzornikov se je dobro obnesla, zato ni obžalovati stroškov, katere proužroča. Isto tako je nadzornike nastaviti tudi za trgovinska podjetja. Zavarovalnice proti nezgodam poslujejo jako počasno. Obrtnim nadzornikom naj se naloži obligatorno, da morajo preiskovati vse nezgode. Poročevalec priporoča proračun.

Posl. dr. Kraus toži, da severnoiztočni del Štajerske gospodarski propada, ker se zanj nič ne stori, ter zahteva, naj se vsaj zgradé nekatere železniške proge in naj se podržavi južna železnica.

Posl. dr. Lewicki dokazuje, kako zapeljiv je nasvet, ustanoviti posebno ministerstvo za socialno politiko, odobriti ga pa zatagadelj ni, ker bi morala socialna politika biti vodilno načelo v vseh ministerstvih in sploh vsi upravi, tembolj, ker se je bati, da socialni proces, ki se sedaj vrši, zaide na revolucionarna pota. Govornik se bavi potem z železniškimi vprašanji, zahtevajoč stroge centralizacije, se bavi z lokalnimi železnicami Gališkimi in se izreče principijelno za čim nižje železniške tarife. H koncu oméni govornik vesti o novi rusko-nemški

trgovinski pogodbi in izreka upanje, da bo nemška vlada toli lojalna in ne bo sklenila z Rusijo trgovinske pogodbe, katera bi mogla alterirati dobiček naše države iz avstrijsko-nemške pogodbe. Od tega je odvisno, kako bodo poljski poslanci postopali pri predstoječih trgovinsko-političnih akcijah.

Posl. dr. Schlesinger želi, naj deluje vlada na to, da bi mali obrtvovalci imeli kaj zaslužka pri dajatvah za vojsko in se bavi potem z regulacijo valute. Trgovinski minister bi moral prvi delati na to, da postane vrednost avstrijskega goldinarja stabilna. Rothschildova skupina je kriva, da se je določila vrednost goldinarja na jedno marko 70 penigov in sploh bo imela dobiček od regulacije valute samo haute finance. (Podpredsednik Chlumecy: Ostanite pri stvari. To ne spada sem.) To spada sem, ker če nimate denarjev, tudi vi ne morete ničesar kupiti. Rothschildova skupina je podobna velikanski kači, garnirani s pijavkami. Trgovinski minister ni vreden zaupanja poslancev, ker se ne upa protiviti se Rothschildovcem. Dunajski listi oškodujejo sistematično državni ugled. Velikokapitalistični židi in njih prilepki so pravi državni demagogi, katere je iztirati z biči.

Posl. Stalitz govori o razmerah v Trstu in dokazuje, kako v tem mestu gospodarstvo hitro propada, odkar se je odpravila prosta luka. Trst živi od trgovine, zato treba železniških zvez z drugimi deželami in na to naj vlada obrača vso pozornost.

Posl. dr. Kronawetter priporoča, da se poštним uradnikom zboljša materijelni položaj, posebno tistim, ki službujejo pri poštних branilnicah. Razprava se na to zaustavi.

Posl. dr. Kaizl in tovariši interpelirajo pravosodnega ministra radi pečata pri najvišjem sodišči, kateri mora biti latinski, pa se je nadomestil z nemškim. — Prihodnja seja jutri.

Trtna uš št. 3.

(Govoril posl. V. Pfeifer v 205. seji državnega zbora dne 21. februarja.)

(Konec.)

Ob večjih cestah so vsi imovitejši kmetje popustili gostilničarsko obrtovanje, ne toliko radi manj-

šega prometa po cestah, kakor radi tega, ker jim je bilo plačevati užitnino celo od vina, porabljenega za dom; da so zakoni o užitnini oprostili plačevanja tisto vino, ki je namenjeno za dom, bilo bi to drugače.

Ta množina za dom potrebnega vina bi se lahko pavšalno določila po številu hišnih prebivalcev ali pa po velikosti posestva.

Obdavčenje vina za domačo potrebo je nepravilno, in vrh tega tudi škodljivo, ker s tem se podpira samo prekupovanje — veletrgovina z vinom — kateremu so pogoj za uspeh krčmarji, ki zmorejo le malo grošev ter so prisiljeni jemati na upanje.

Gostilničar, ki se je zadožil pri vinskem trgovcu, se nikdar več ne reši njegovih krepljev.

Trgovec ga preskrbljuje z vinom in mu daje na upanje, a le pod pogojem, da jemlje gostilničar vse blago le pri tem trgovcu, nikakor pa ne niti pri drugem trgovcu niti pri producentu; ako bi gostilničar to storil, tožil bi ga trgovec brez odlašanja za ves dolg.

Trgovci imajo agente, ti pa svoje vohune, organe užitninskega zakupa, delavce na železnicah, spediterje, voznike in druge, kateri denuncirajo trgovcu takoj vsako, od drugod došlo pošiljatev na tega nesrečnega krčmarja, ki je svojo dušo zapisal prekupcu.

Zadolženi krčmar se ne more premakniti, ker se ne more rešiti zveze z vinskim trgovcem; dobrovoljno ali neobvoljno mora kupovati vino od istega trgovca, seveda po cenah, katere ta sam določa. In tako določa trgovec čeprav neposredno vinsko ceno tudi konsumentom.

Trgovec izgubi časih kako tirjatev pri krčmarjih; te izgube prišteva cenam vina in vsi kupci in konsumenti mu morajo to eventualno izgubo plačati, še predno ga je zadela.

Trgovec zavaruje vse mogoče izgube, kupec in konsument pa morata zavarovalne premije plačevati.

Tako je torej nepravilna užitnina od vina za domačo rabo kriva, da se mnogi krčmarji rekrutirajo izmed beračev, da se zapišejo vinotrcu in mu vsled dovoljenega kredita ne morejo več uteči. Največjo škodo imajo — žal — vinščaki, kateri so postali — kakor sem dokazal — pravi monopol trgovcev.

Trgovec potrebuje iz dobrih vinskih krajev le malo vina, kvečjemu toliko, da ga primeša drugim, in to je uzrok, da je prav najboljša vina le težko prodati in da je je dajati pod nič.

Ker iz tega, kar sem povedal, jasno izhaja, da je užitnina od vina za domačo rabo krivična ali

LISTEK.

Vir pozabljenja.

(Češki spisal Jaroslav Vrchlicky.)

(Konec.)

Romarjeve oči so se svetile, kakor dve ognjeni zvezdi, in njih žarki upirali so se na kraj, kjer je pod surovo haljo utripalo nemirno srce opatovo.

„Vir mladosti mislim. Verujem, da je, toda kje? Verujem, da se bo kedaj našel, a kdo bo oni srečnik in ali ga bode umel izkoristiti za vse človeštvo? Ali ga bo umel izkoristiti tudi za sebe? Kako brezдно vprašanj je to, in kdo jim odgovori?“

Zdaj je jel govoriti romar.

„In ti, opat, misliš, da bi ti pomagal in koristil vir mladosti, tudi ako bi ti bilo dano najti ga? Kako se motiš! Poglej do dna svoje duše in odgovori mi na jedino vprašanje: Ali si brez krivde?“

Opat je o teh besedah vzdrltel. Čutil je sram, ki mu je stopal z rdečico v obraz in povetil je, kakor bi ga silila neznana moč, glavo.

Romar je nadaljeval:

„Kaj bi tebi in vsem tebi enakim koristil vir mladosti? Res bi se napili ž njega, pomladili bi

se, a s tem bi se pomladila tudi zavest krivde, s katero ste nekda obtežili svojo vest. Čas nas ne stara, temveč naša krivda, to, s čimer smo se kedaj pregrešili zoper svoje človeško dostojanstvo, zoper svojo odločbo, da hočemo dobro in smo dobri. Z napojem mladosti bi le vzrastla ta zavest, in ta tiha krivda v vas in vaše stanje bi bilo še hujše nego poprej. In ta usoda bi zadela vse, zakaj povej mi, kdo iz med nas je brez krivde?“

„Nihče, nihče“, zaihtel je globoko opat. „Ali povej sam, kaj pa nam preostaja?“

„Vem za boljše sredstvo in našel sem je na svojih potovanjih,“ dejal je romar. „Tudi to je vir, res da ne bajni vaš izmišljeni pramen osvežujoče mladosti — grenko vino je, toda zdravo, jedino, ki more ozdraviti onega, ki je s krivdo izgubil jedino pravo mladost duše.“

Opat je dvignil oči k romarju; bile so velike, in v njih je gorel plamen divjega kopernjenja.

„Ti si našel to čudo, ali kje in kedaj?“

„To ni važno,“ odgovoril je romar izogibaje se. „Dovolj je, da je imam in da ti lahko dam, ako hočeš in se ne bojiš, požirek.“

„Ne bojim se, hočem!“ rekel je opat.

V tem je romar že snel bisago. Izvlekel je ž nje leseno, klokočino čašo in nalival vanjo iz tikve,

ki mu je visela ob boku, neki črn sok. Poslednji žar večerne zarje obseval je njegovo blede lice in se zaman trudil v črni tekočini vznemiti slab odsev barve starega jantarja.

Do vrha napolnjeno čašo je podal opatu.

„Kaj je to?“ vprašal je ta noseč čašo k ustom.

„Vir pozabljenja,“ dejal je romar.

Zarja je ugasnila, sive sence so jele legati na zemljo. Opat je izpil.

Trenotek je gledal sive sence, romar se mu je razplnil vanje, potem ves kraj in vsa okolica, potem so mu legle na oči in na prsi, potem je še čutil, kakor bi mu hladna roka jemala iz prsij, kar ga je ondu leta in leta težilo, bilo mu je lahko, voljno, bil je res svež in mlad, nasmehnil se je snu, potem se mu je glava sklonila, in sence drville so se okrog njega in nad njim, naposled je bil sam senca in izginil je v njihovi nepremični, nedogledni družbi. . . .

Pozno v noči našli so ga pri samostanskem zidu prestrašeni menihi. Kapljice studene rose zapletle so se mu kakor briljanti v lase in brado, na prsij, kjer je prej srce nemirno utripalo, ležal mu je bel jasminov cvet, in na obrazi cvel je nasmeh neizrečne blaženosti.

V. W.

vaj ne pravična, dočim se vsled načina pobiranja
užitnine odtegne umetno narejeno vino obdavčenju
zlati v zaprtih mestih, ima visoka vlada dovolj po-
voda, da ustreže v tem oziru splošni želji.

To bi se moglo na ta način zgoditi, da bi se
tistim krčmarjem, kateri se bavijo s kmetijstvom,
dovolilo, da ostane za pšle in delavce ter za dru-
žino potrebno vino neobdavčeno. Izdelovanje umet-
nega vina pa bi bilo prepričati na ta način, da bi
se kakor pri sladkorju ali žganju uvedla fiskalna
kontrola ali pa, da bi se v zaprtih mestih premenil
način, kakor se pobira užitnina od vina. V tem
zmislu priporočam današnja svoja izvajanja visoki
vladi v uvaževanje. (Dobro! Dobro! na desni.)

Politični razgled

Notranje dežele.

V Ljubljani, 2. marca.

Mladočehi in levčarji.

Poljski list „Reforma“ prinaša dopis, čigar
avtor je liberalen poljski poslanec. Ta razpravlja v
dopisu o eventualnem porazumljenju Mladočehov in
levčarjev in naglašja, da bi temu bila prva posledica
prememba sedanjega, kolikor toliko reakcionarnega
sistema. Poljski klub mora biti oprezen, da ga ne
bodo zdeli troški tega porazumljenja. — Poslanec
Bernarstorfer govoril je na nekem Dunajskem
shodu o češko-nemški spravi in rekel, da bi ti dve
stranki mogli realizirati svoj gospodarski in politični
program, ako bi se zjedini. Za to bi bil dobiček,
ako bi se skrčili upliv poljske šlahte in reakcionarjev
in zato mora vsak pravico ljuben in svobodomiseln
človek le želiti, da bi se dosegla sprava. Tega, kar
zahtevajo naprednejši politiki, splošne volilske pra-
vice, sicer tudi ta koalicija ne bi uvedla, a vse-
kako bi bila to še najboljša parlamentarna večina
v sedanjih razmerah.

Konferenca ogerskih škofov

vršilase je predvčerajšnjim in so se škofje posvetovali
o adresi na cesarja, na vlado in na papeža. Karak-
teristično za ogerske razmere je to, da je nadškof
Samassa zapustil Budimpešto, kjer se je mudil
več tednov, prav v dan pred konferenco, torej demon-
strativno. Sploh zavzema nadškof Samassa v vseh
cerkvenih in cerkvenopolitičnih zadevah povsem drugo
stališče, kakor ostali škofje in je kot član liberal-
nega kluba tudi privrženec vladne in ne primasove
politike. Takih škofov bi bilo treba več in ne bilo
bi nepotrebnih preprirov.

Vojna države.

Papež in Italija

Jedini vladar, kateri papežu ni čestital pri
slavnosti petdesetletnice vladikovanja, je kralj Um-
berto. To je napravilo povsod veliko senzacije, kajti
razmerje mej Vatikanom in kvirinalom ni tako silno
napeto, kakor se govori in celo Viktor Emanuel ni
zamudil nobene prilike, da izkaže papežu svojo
udanost kot katolik in svoje spoštovanje kot vladar.
Kakor se čuje, nameraval je tudi kralj Umberto
čestitati papežu, a to opustil le z ozirom na ne-
taktne in predrzne demonstracije tujih romarjev,
ki so kričali v Rimu „Viva il papa-re“ in tako iz-
zivali prebivalstvo in vlado ter žalili suverena.

Stambulovo najnovejše nasilstvo.

Nekdanje glavno mesto bolgarsko, Tirnova, je
sedaj botno provincialno mesteca in le to, da je
tam škofovska stolica, spominja na nekdanjo slavo
tega kraja. Sedanji vladika Kliment je odločen na-
sprotnik premembe ustave, kakor jo nameravata
Stambulov in Koburžan. Ker je na toistni dan Ko-
buržanov govoril v cerkvi zoper premembo ustave,
prišla ga je „deputacija mestjanov“, ga zaprla v
neki samostan in zahteva sedaj, naj se na njega
mesto postavi drug vladika. To je brez dvoma novo
nasilstvo bolgarskih mogotcev. Stambulov se ni upal
prijeti vladiko naravnost, zato je uprizoril to dra-
matično živahno komedijo, češ, svet bo mislil, da
je res narod odpravil vladiko. Da tega nihče ne
veruje, je samo po sebi umevno. To ni drugega,
kakor novo nasilstvo, katero bo narod kaznoval prej
ali slej.

Nemška vojaška predloga.

Nasprotniki vojaške predloge upajo, da jim
bodo konservativci in katoliki pomagali strmoglaviti
ta predlogo, ki bi prebivalstvu naložila nezno-
snih bremen, a kakor se kaže, splayala bo ta ideja po
vodi. Centrum je sicer doslej neko nasprotstvo zoper
vojaško predlogo kazal, s na tistem se je z vlado
pogajal za ceno svojih glasov. Tri poštenjakoviči so
iz vsega početka računali z eventualnostjo, da bo
morala vlada njih glasove drago plačati, in kot iz-
važani spekulantji so spekulirali à la hausse. Res
se jim je posrečilo. V kratkem bo vlada predložila
zveznemu svetu zakon, naj se dovoli jezuitom bi-
vanje na Nemškem. Dovkoplačevalci bodo gotovo
laglje šteli davke, če jih bodo simpatični jezuiti
toložili.

Dopisi.

Iz Šoštanja, dne 27. februarja. [Izv. dop.]
(Nesreča v Lappovih premogokopih). Dragi
čitatelj! Blagovoli se z menoj malo potruditi v

Škale, to je župna cerkev na prijaznem griču v
sredini krasne šaleške doline, katere naravna lepota
ti je še gotovo od lauske pevake slavnosti v živem
spominu. Ob vznožji tega griča tik ceste iz Šoštanja
v Velenje zrastle so v zadnjih letih, kakor gobe,
lepa velika poslopja. Po vnanji obliki teh poslopij
in po visokem stolpu lahko spoznaš, da so to pre-
mogokopi. Ni še dolgo tega, odkar je g. pl Lapp
začel z vso energijo kopati premog, kateri pri nas
sedaj nadomestuje tako rapidno pojemajoča in draga
drva. Ta premog je po svoji nizki ceni, posebno v
letošnji hudi zimi, marsikateremu siromaku pripomo-
gel do tople sobe. Vrh tega dadó ti premogokopi
marsikateremu vsakdanji kruh. To vse je gotovo
dokaj velika dobrotja za naše kraje. Žal, da ima
vsaka stvar poleg sočnih tudi senčne strani in
tako je tudi s temi premogokopi.

Sveži našemu zdravju toliko potrebni zrak
vzel je od nas slovo in napravil prostor okuženemu,
zdravju jako škodljivemu. Slednji čuti se posebno
po noči, kadar megla razgrne svoja krila po celi
dolini. Gradovi, koji obkolijo poleg prijaznih, belih
cerkva našo dolino, zgubili so vsled tega veliko
svoje vrednosti. Tujci, kateri so vsako poletje do-
kaj radi hodili na letovišče, izostali bodo v bodoče
in si poiskali zdravijih krajev. Vrh tega pa se do-
gajajo v teh premogokopih zaporedoma nesreče.

Ni še dolgo tega, kar je v teh jamah deset
delavcev našlo nesrečno smrt, a že se se druga ne-
sreča, od te dosti hujša prigodila. Male nesreče pa
se dogajajo zelo pogosto. Zadnje — dne 20. sivečana
ob 1/2 7. uri zjutraj — naznanil je močan potres in
močno bobnenje, koje je prebivalstvo nad zemljo
kakih 10 minut daleč zelo vznemirilo. Če bi se
bilo to kake pol ure pozneje pripetilo, našlo bi
bilo smrt nad sto delavcev. Ko so šestnajst mrtvih
delavcev iz nad 160 m. globoke jame na dan spra-
vili, bil je to srce pretresujoč pogled. Jednemu je
manjkala glava, jednemu roka i. t. d., vsi pa so
bili sežgani in le težko za spoznati. Vendar, ti so
rešeni in ne trpijo več. Drugače je s poškodova-
nimi. Ti leže v bolnišnici čakaje v groznih mukah
zadnje ure, koja mora vsak časa priti. Večina teh
ponesrečenih delavcev je imela žene in po tri ali
še več otrok. Kaj bodo sirota sedaj? Okoli mrtvih
mož so plakale, da je bilo človeka strah! Ljudje
od blizu in daleč hodili so trumoma vse to gle-
dati in vsakdo si je zakril obraz pri tem strašnem
prizoru ter začel jokati. Dne 22. sivečana, to je na
dan pogreba pa si videl toliko ljudstva iz vseh
krajev, kakor vidiš le redkokdaj. Kako tudi ne,
saj še ni videla naša delina jednake nesreče.

Tih večerni mrak podelgel je po dolini, le
mesec in zvezde so poleg nebrojne množice ljudstva
pomilovalno gledale na sedemnajst po vrati ležečih
rakov, katere so bile s zelenjem okižene in iznad
katerih so brlele v sinjo noč drobne lučice. Naložile
so se potem na devet vozov, ob straneh pa so se
postavili tovariši delavci z nebrojnimi bakljami in
premogokopnimi svetilkami. Še en pogled na ne-
srečni kraj in po zadnjih odmevih pesmi „Nad
zvezdami“, začela se je dolga vrsta potasi pomikati
proti škalskemu mirodvoru. Na čelu šla je mestna
godba iz Celja igraje otožno Beethovno koračnico,
za njo pa se je pomikal dolgi sprejod raznega ob-
činstva. Bili so zastopani vsi stanovi, ki so vsi brez
razlike čustvovali za ponesrečenimi delavci. Po dobri
pol ure dospeli smo na vrt miru. V sredi tega bila
je velika jama — prihodnja domačija teh de-
lavcev. Po kratkih cerkvenih obredih zapeli so še
pesni iz Velenja „Blagor mu“, godba igrala je
otožne melodije, in raket za raket se je spustila
v to prostorno jamo. Vsi so skupno nesrečno smrt
storili — vsi sedaj skupno počivajo. Čudoviti utis
napravilo je vse to na navzoče. S kako otožnimi in
respimi obrazi so se poprijeli delavci tega dela ne
vedoč, če se za v kratkem morda z njimi kaj jed-
nacega ne zgodi. Na nebu svätile so se zvezde, na
prijaznem griču škalskem okoli cerkve in na miro-
dvoru baklje in male svetilke a v očesih človeških
se blesketale solze sočutja do ponesrečenih in za
temi ostalih.

Delavci sedaj večinoma odhajajo menč, da je
tukaj premalo skrbjeno za varnost. Konečno izre-
kamo željo da merodajni krogi vse potrebno ukre-
nejo. Vsaka ko se nam čudno zdi, da se ravno v
teh jamah toliko nesreč pripeti. Daj Bog, da je bilo
to zadnjokrat.

Kakor slišimo, se je v Šoštanju poseben odbor
ustanovil, kateri priredi v prid ostalim teh ponesre-
čenih delavcev velik koncert. Ker je namen jako

blag in petje tukajšnje čitalnice na dobrem glasu,
se je nadejati najlepšega materialnega uspeha.

Domneve stvari.

(Slovensko gledališče.) Danes je tri-
inštirideseta slovenska predstava letošnje se-
zone: „Četliar-barca“, burka s petjem v 3 de-
janjih. — Prihodnja slovenska predstava bude v
nedeljo dne 5. marca in sicer na korist veleza-
služnemu režiserju, učitelju in igralcu „Dramatičnega
društva“ g. Ignacija Berštanika. Predstavljal se
bode prvičrat igrokaz s petjem v 3 dejanjih „Kri-
voprisežnik“, po Anzengruberju poslovenil J. K.
Opozarjamo vnanje redoljube na te predstavo, da
se pravočasno oglase za sedeže, ki se dobivajo v
trafiki g. Čedarka v Šelaburgovih ulicah.

(II. glasbeni večer „Glasbene
Matice“,) kateri bude dné 4. marca ob 8. uri
zvečer v redutni dvorani, obeza v svojem vzporadu
jako zanimive točke, izmej katerih bodi najprej
omenjen Bendlov ženski zbor „Razrušena lju-
bezen“. To zborje posem, katero je češki glasbenik
posnel po narodni pesmi, pel bude oddelek ženskega
zborja „Glasbene Matice“ pod vodstvom koncertnega
mojstra g. Hanuša Baudisa; zanimati pa utegne
naše občinstvo tem bolj, ker budemo namesto dvo-
glasnega petja prvič slišali četveroglasen ženski zbor.
V instrumentalnem delu imenujemo drugo Beetho-
vovo sonato v A duru in Smetanov duo „Iz
domovine“. Razven tega bude g. K. Hoffmei-
ster igral Chopinovo nokturno in Schuma-
novo romanco, g. H. Baudis pa Biesovo
arijo in ogerski ples Joahima Brahmsa. —
Sedeč po izrednem uspehu prvega glasbenega večera
in po izbranem vzporadu tega večera nadejamo se
v soboto mnogo glasbenega užitka in zato svoje
čitatelje še posebno opozarjamo na prelepo podjetje
„Glasbene Matice“. Vstopnice se dobivajo v prodaj-
alnici g. Zagorjana in v soboto zvečer pri blagajnici.

(Jezuvitka naselbina Ljubljanska)
kupila je nemškega reda komendo in cerkev za
45 000 gl. in se bude preselila v poslopje na Kri-
ževniškem trgu. Treba bude torej iskati novih pro-
storov mestno-delegiranemu okrajnemu sodišču. Upra-
šanje zgradbe justične palače za vse sodne urade
postalo je torej akutno. Nehoté se nam uveljuje
uprašanje, kako dolgo bude še na najlepšem pro-
storu mesta stala stara vojaška okrbovalnica, ka-
teri bi se pač kje drugod našel primernejši prostor?
Koliko prostora našlo bi se tam za toliko potrebne
zgradbe, mej katere štejemo tudi novo gimnazijo.
Z nekoliko dobre volje dala bi se ugodno rešiti ta
za razvoj in olupšavo našega mesta tako pereča stvar.

(Jourfixe kluba slp. biciklistov
„Ljubljana“) v odhodnico zaslužnemu in priljub-
ljenemu predsedniku g. Milanu Leusteku bil je
jako živahen in prava manifestacija vzajemnosti
slovensko-hrvatske, ki se je poudarjala v raznih
zdravicah. Vrli Sokolovi tamburaši udarali so ne-
umorno in se je tudi improviziral pavaki zbor „ad
hoc“, ki je pel prav dobro nekoliko zborov. „Stara
garda“ odzvala se je polnoštevilno pozivu. Pokazalo
se je, koliko prijateljev šteje odhajajoči g. Leustek
v slovenskih krogih. Za družbo ay. Cirila in Metoda
nabrlo se je sedem gl., ki so se izročili na dotično
mesto. — Tudi mi želimo g. Leusteku najboljšega
uspeha v svoji domovini.

(Mestna hranilnica ljubljanska.)
Meseca februarja uložilo je v mestno hranilnico
ljubljsko 543 strank 175 341 gl. 12 br., vzdig-
nilo pa 325 strank 106 476 gl. 13 kr.

(Izpred poročnega sodišča.) Naše
včerašnje poročilo popraviti nam je v toliko, da je
bil Janez Petergel obsojen na pet let ječe in ne na
3 1/2 kakor smo napačno poročali.

(Splošni tovorni tarif.) Ravnokar iz-
šel je II. dodatek k noveletni izdaji splošnega tovor-
nega tarifa za l. 1893. Velja ta dodatek od dne
1. marca naprej.

(Zdravstveno stanje.) Ošpice, ki so
se v poslednjem času pokazale epidemčno v neka-
terih občinah na Gorenjskem, so deloma že ponehale
in se je več zaprtih šol že zopet odprlo. Razširja
se pa zdaj bolezen v nekaterih družih občinah. V
Preddvoru in v Predselju zapri sta se vsled tega šoli,
dokler ne poneha. Tudi v Gornji Beznici zaprla se
je šola za 10 dnij. V Kraju so ošpice sicer precej
razširjene, a ne mej šolskimi otroki, zato se šola
dozdaj še ni zaprla. Vsega skupaj zbolelo je od po-
četka epidemije 1263 otrok in 2 ženski, umrlo je
78 otrok, ozdravelo 866 otrok in jedna ženska.

— (Utonil je) minulo nedeljo na Laki v Novemestu v Krki železnici na izprovalni M. Stepišnik. Vozil se je z dvema tovarišema v čolnu, ki se je prevrnil vsled guganja, da so vsi trije padli v vodo. Ljudje prihiteli so takoj na pomoč in rešili oba tovariša. Stepišnik pa je našel smrt v valovih. Bil je iz Teharjev pri Celji.

— (Čitalnica v Brežicah) priredi v nedeljo dne 19. marca ob 5. uri popoldne svoj občni zbor. Po zboru bode ob 8. uri zvečer veselica z gledališko predstavo in petjem.

— (V občnem zboru Tržaške moške podružnice sv. Cirila in Metoda) bili so voljeni za velikom gg.: Mate Mandić predsednikom, Stepančič tajnikom, V. Klinar blagajnikom, L. Furlani in M. Cotič pregledovalcema računov.

— (Prva ogersko-gališka železnica.) Pri XXI. žrebanji prioritetnih obligacij I. izdaje in pri XV. žrebanji prioritetnih akcij II. izdaje prve ogersko-gališke železnice, ki sta se vršila dne 1. marca v navzočnosti c. kr. notarja, bile so pri vzdiganih serijah izrebane: Od prioritetnih obligacij I. izdaje števil. 71001 do incl. 71263, to je 263 komadov; od prioritetnih obligacij II. izdaje števil. 13001 do incl. 13097, to je 97 komadov. Nominalni znesek teh izrebanih prioritetnih obligacij I. izdaje se izplačuje od dne 1. septembra 1893. k oni II. izdaje od dne 1. julija 1893. z vsemi ob tem času zapadlimi kuponi izrebanih obligacij, katerih original je izročiti. Z dnem 1. septembrom oziroma 1. julija preneha daljnje obrestovanje teh obligacij in se torej odšteje vrednost od obligacij odtrganih kuponov, ki bi zapadli po tem terminu od vate, ki se izplačuje za izrebane obligacije od prejšnjih žrebanj, se še niso predložile za izplačanje: Prioritetne obligacije I. izdaje: Številke: 5101 do incl. 5162, 5169, 5172, 5178 do incl. 5183, 5199, 5207 do incl. 5209, 5217, 5225, 5227, 18531, 18536, 18540, 18555, 18592, 18657, 18658, 18659, 18703, 61513, 61514, 61515, 61516, 61517, 61518, 61519, 61520, 61556, 89156, 93514, 93517, 93521, 93532, 93538, 93539, 93541, 93566, 93569, 93570, 93577, 93580, 93583, 93584, 93594, 93601, 93603, 93607, do incl. 93614, 93623 do incl. 93628, 93630, 93648, 93649, 63686, 93700, 93711, 93715, 93716, 93726, 93729, 93731, 93734, 93735. Prioritetne obligacije II. izdaje: Številke: 530, 531, 2588, 2589, 7033, 7034, 9028, 9030, 9057

Tragedija na mostu čez Soro pri Trati na Poljanskem.

(Izpred porotnega sodišča.)

V Ljubljani, dne 1. marca.
(Koniec.)

Predsednik: Ali ste krivi dejanja, katerega Vas državno pravdnstvo dolži? — **Zatoženec:** Ne! — **Predsednik:** Povejte, kako se je vam ta stvar zgodila. — **Zat.:** Na razpotju ceste pri Trati blizu Rastohove hiše se je moja žena izgubila. — **Predsednik:** To se že ne ujema, saj Vaju je videl še na razpotju besedovati France Poljanec. — **Zat.:** Žena je šla proti vodi, mislil sem, da gre domov, bil sem pa vinjen in ne vem, kako je bilo. — **Predsednik:** Bili ste le malo vinjeni, to bodo priče potrdile. Kaj je bilo dalje? — **Zat.:** Ko sem prišel na most, videl sem ženo zopet in slišal, ko je zakricala: „O joj!“ Rekel sem jej: „Marijana, tega nikar ne stori!“ Takrat je že visela z rokama na mostnih držajih. Prijel sem jo za člene rok. — **Predsednik:** Potem sta jo hoteli v Soro zagnati. Kje na mostu je to bilo? — **Zat.:** Ne vem, kje! — **Predsednik:** V preiskavi ste rekli, da ste ženo prijeli za rameni, da jo kviško potegnete. Pokazite, kako ste to storili? — **Zat.:** kaže, kako je bilo in pravi, da je s pravo klečal, potem pa se skoro ulégel, da bi ženo dvignil. — **Predsednik:** Ali ne veste, da nima človek skoraj nič moči, ako leže na tla? To, kar pravite, je zelo neverjetno. — **Zat.:** Rekla mi je Marijana: „Pusti me!“ — **Predsednik:** In kaj ste storili potem? — **Zat.:** Šel sem domov, bil sam, ves preplašen in zmešan. — **Predsednik:** Ali ni bilo mostu čez Soro več hiš, tako Strojarjeva in Aličeva? Zakaj niste klicali na pomoč? — **Zat.:** Ne vem! — **Predsednik:** V preiskavi ste rekli, da ste si mislili: Bo za mano prišla. Ali ste mislili, da si bode sama pomagala? — **Zat.:** Ne vem! — **Predsednik:** Vidite, zdaj ste nam stvar nekoliko pojasnili, a v preiskavi ste vam drugače izpovedali. Takrat ste rekli, da ste klicali: „Marijana! Nikar!“ Ona pa da vam je odgovorila: „Jaz bom storila ta svoje!“ Tačas ste rekli: „Prišel sem jo za obe roki in skušal k sebi potegniti, a ker nisem tako močan, bal sem se, da bi tudi mene za soboj potegnila in izpustil sem jo. Kako razjasnite to, da Vas je hotela za soboj potegniti? — **Zat.:** Migala je tako z rokama. — **Predsednik:** Kako je to mogoče, saj se je, kakor trdite Vi, držala z rokama za držaje

mosta, da ne pade v vodo? Rekl ste nadalje v preiskavi: Potem sem jo moral pustiti, misleč, da bo že za mano prišla. Ali ste imeli res to upanje? — **Zat.:** Da. — **Predsednik:** Ali kako ste si to mislili, da bo še za Vami prišla, ko jej vender Vi sami niste mogli pomagati? Kako da bi si pomagala sama? — **Zat.:** Ne vem! — **Predsednik:** Vaša pot od mostu čez Soro Vas pelje na desno domov, kako pa da ste krenili na levo in šli k učitelju? Ali ste tam povedali, da visi žena na mostu? — **Zat.:** Ne vem. — **Predsednik:** A nekaj ste vender po nemški rekli, kolikor seveda nemški znate. Kaj ste rekli? — **Zat.:** Ne spominjam se. — **Predsednik:** Ko je prišel Vaš hlapec Oblak k učitelju Rantu in povedal: „Marijana leži v vodi“, hitela sta učitelj in Oblak takoj k vodi, Vi pa ste šli v gostilnico. Ako ima človek le kolikšna sočutja do sočloveka, kaj šele do žene in to do žene, ki je bila vrhu tega nosna, ne more tako ravnati. Kaj ste storili v gostilnici pri Božiču? — **Zat.:** Napolnil sem liter vina, pa pil ga nisem. — **Predsednik:** Jako čudno to. Glavne stvari ste vse pozabili in nečete o njih nič vedeti, tako male stvari, kakor, da ste naročili liter vina in da ga niste pili, tega se pa veste natanko spominjati. Kaj mislite o tem? — **Zat.:** molči. — **Predsednik:** Ali niste po odhodu učitelja Ranta govorili z njegovo gospo in jej rekli: Pravijo, da Marijana v vodi leži, pa jaz nič o tem ne vem? — **Zat.:** Jaz se ne spominjam na to. — **Predsednik:** Ali ni prišel cerkovnik v gostilnico in rekel: Marijana je mrtva, sedaj je budemo gori prinesli? Kaj ste storili na to? — **Zat.:** Na most sem tekel. — **Predsednik:** Zakaj pa prej niste klicali na pomoč in nazaj tekli? Mislili ste pač, zdaj je Marijana mrtva, zdaj ne bo mogla več proti meni pričati in zato ste tekli, zato niste bili več razburjeni, kakor pravite, da ste bili pri prvem poročilu. Kaj pravite k temu? — **Zat.:** molči. — **Predsednik:** V preiskavi ste rekli, da se svoje žene niti dotaknili niste, zdaj govorite drugače. — **Zat.:** molči. — **Predsednik:** Povejte, ali ste res mislili, da si bode Vaša žena, visela ob mostu, sama pomagala in da Vam le nagaja. — **Zat.:** Šla sva pred jednim letom ali več tudi iz Gorenje vasi domov, pa mi je napravila na istem Sorskem mostu navadno tako, kakor zdaj. — **Predsednik:** Vaša žena pa je rekla, da ste jo hoteli že takrat pahnuti v vodo, in da Vam je le s trudom ubežala. — **Zat.:** Ne vem. — **Predsednik:** To je pravila svoji lastni materi, katere je kot priča povabljen. Ali ni bila Vaša žena takrat noseča? — **Zat.:** V tretjem mesecu je bila. — **Predsednik:** In Vas tudi to ni napotilo, da bi šli na pomoč? — **Zat.:** molči. — **Predsednik:** V preiskavi ste rekli, da veste, kje se je držala ob mostu, danes pa govorite zopet drugače. Kako to? — **Zatoženec:** molči. — **Predsednik:** Ali ste spoznali, da je bila vaša žena v nevarnosti ali ne? — **Zat.:** Ne vem. — **Predsednik:** Če je žena noseča in visi čez most, ste vender morali misliti, da je v nevarnosti? — **Zat.:** Ne vem. — **Predsednik:** Recite, da ali ne. — **Zat.:** Bil sem takrat ves zmešan. — **Predsednik:** Kaj vas pa je tako zmešalo? — **Zatoženec:** molči. — **Predsednik:** Pred ste rekli, da niste slutili nobene nevarnosti, zdaj pa nič ne veste in molčite. — **Predsednik:** Kako ste živeli z ranjko svojo ženo, s katero ste bili oženjeni 10 let. — **Zat.:** Bila je pijača udana in večkrat tako pijana, da se je morala leči. — **Predsednik:** Ošifali ste svoji ženi tudi, da je imela druge, kateri so ti? — **Zat.:** To slišal sem od drugih ljudi. — **Predsednik:** V preiskavi ste pa rekli, da jej je bil kar vsak dober. — **Zat.:** Govorica je pač bila taka. — **Predsednik:** Imenovati pa le nikogar ne morete. Še zakonsko čast ranjke žene hočete uničiti. Še jedenkrat vas prašam, kaj se je zgodilo dne 2. januarja? — **Zat.:** Sama je skočila v vodo. — **Zagovornik dr. Krišper:** Koliko pa ste spili tisti dan v Gorenji Vasi? — **Zat.:** Jaz najmanj dva in pol litra. — **Zag. dr. Krišper:** Ali ste kdaj žugali svoji ženi? — **Zat.:** Ne! Potem se prebere sodni ogledni zapisnik, sestavljen na lici mesta in izpovesta izvedenca dr. Arko in dr. Šavnik, da je umrla Marijana Dolinar le vsled utonitve. Kontuzije na obrazu in na telesu izvirajo od padca na led. Izvedenca sta mnenja, da bi se bila zamogla, Marijana Dolinar držati na spodnji strehi mostu, če je res, tam visela, le par sekund ali k večjemu pol minute.

Na to se obravnava ob polu 12. uri pretrga do 3. ure popoldne. Takoj po zopetni otvoritvi izjavi zagovornik dr. Krišper, da se je on sam ravnokar osvedočil v telovadnici c. kr. realke, da je prav lahko mogoče viseti več minut na 16 cm debelem tramu ter predlaga, da naj se o tem zaslišita kot izvedenca dva telovadna učitelja. — Državni pravdnik se protivi temu predlogu in sodišče ga po kratkem posvetovanju odkloni. — Potem prične se zaslišavanje prič.

Priča Fran Ferlan, posestnik v Gorenji vasi, tast obtoženec, izjavi, da hoče izpovedati: Obtoženec in njegova žena bila sta kritični dan pri prič v vasi; bila sta dobre volje. Sploh pa je Dolinar gledoval s svojo ženo. Na sv. Petra dan prišla je ranjka čisto stepena domov in rekla, da se ne vrne več; priča šel je k zatožencu ter ga vprašal: „Ali jo hočeš ubiti?“ Če je zatoženec pijan in jezen, je jsko hud in silovit človek in po vsem sodi priča, da je obtoženec vrgel v vodo njegovo hčer. Priča pravi tudi, da je ranjka tožila zlasti svoji materi, kako ji mož preti in da jo je že jedenkrat hotel v Soro suniti.

Druga priča, mati umrle M. Ferlan, se jokaje odzove pričevanju, rekoč: V življenje vzbuditi hčere ne morem več, čemu bi ga tedaj dolžila.

Priča Janez Gorjanc srečal je zatoženca in ženo okrog Leskovčeve bajte na poti proti domu na Trato. Vošil jima je dober večer, na kar je zatoženec odvrnil: „Kaj boš hudič za mano gledal?“ Priča bil je tudi navzoč, ko je žandarm pripeljal obtoženega k mrtvi ženi. Obtoženec se je vedel povsem apatično, ječjal le „dobre volje, dobre volje“, gledal v stran in konečno ukazal, naj ženo domov nesó. Priča Marija Storman je povedati le to, da je srečala kritični večer obtoženca in ženo, skupaj še na kraju, kjer obtoženec trdi, da sta se bila že ločila. Obtoženec pravi na vprašanje predsednika, da ne vé, je li priča govori resnico ali ne. — Prečita se izpovedba priče Ane Alič, ki je vedela povedati le toliko, da je videla ob kritični uri korakati na most dva človeka; žena je hodila naprej, mož pa za njo. Ker je bila že tema, priča teh ljudi ni razločila. — **Zag. dr. Krišper:** predlaga, da naj se ta priča osebno povabi, ker g. predsednik polaga na njeno izpoved očividno veliko važnost. Sodišče odkloni ta predlog. — Priča Luka Tavčar slišal je od mosta klice na pomoč. Tekel je proti mostu ter tam opazil obtoženca, ki je sklonjen gledal v vodo. Priča je obstal, obtoženec pa se mu je, zapustišči most, približal in zapazivši Tavčarja, srdito zaupil: „Hudič, kaj delaš tu!“ ter ga vrgel v sneg. Potem pa sta se hitro zopet sprijaznila, obtoženec šel je proti šoli, priča pa je, meneč, da je Dolinar ženo pretepel, hitel opozoriti hlapca obtoženega, naj gre gledati, kaj je z gospodinjjo. — Priča J. Rant učitelj na Trati, izpove, da je obtoženec stopil kritični večer ob 1/7 v njegovo hišo ter pričel v slabi nemščini ječhati: „Sje ist abgängerisch. Sie früber, Ich bin da. Du weisst, Du bist als Zeuge“. Kmalu na to prišel je hlapec obtoženec povedati, da je Marijana v vodi. Priča tekel je z drugimi ljudmi k Sori in tam se skoro izvlekl iz vode že mrtvo Marijano Dolinar. Dolinar zdel se je pričel tisti večer pač nekoliko pijan, in čuden, a ne preveč. Na vprašanje zagovornika potrdi priča še, da je obtoženec tudi prej že vedno ječjal, da večkrat ni vedel, kaj govori in da so ga ljudje imeli sploh za „fuffo“. — Prečita se izpovedba obolele priče Murije Rant, soproga učiteljeva, ki je izpovedala, da je obtoženec na naznanilo hlapca, da je njegova žena v vodii, rekel le: „Meni nič mar, jaz nič za to, ne vem“. Priča vé tudi, da se je obtoženec pritoževal, da njegova žena ljubi drugega in da je nekdo ženi pretil z revolverjem, tako, da je morala zbežati. — Obtoženec odgovori na vprašanje predsednika, da ima k temu izpovedbama ničesar omeniti in da se sploh na nič ne spominja. — Izpovedba prihodnje priče Ane Ambrožič je brez posebnega pomena in istotako izpovedbe nekaterih drugih prič. — Jako zanimiva pa je izpoved priče Ivana Vodnik, kajzarice na Trati. Tej priči je ranjka Marijana Dolinar večkrat pravila, da ne mara za svojega moža, da ima drugega rada, da jo je že večkrat mikalo v vodo skočiti in da bo gotovo še jedenkrat v „štrno“ skočila. Ko je šla priča nekóč na Božjo pot v Dobrovo, izročila jej je Marijana Dolinar 1 gld. za sv. mašo v ta namen, da bi njea mož prej konec storil. Pri neki drugi priliki pa jej je izročila steklenico olja, češ, da naj je mežnar ulije v svetilnico pred podobo Matere Božje, v namen, da bi se hudič (mož Gregor Dolinar) ubil, ko se bo nazaj vozil iz Žirov. Zopet jedenkrat pa je prinesla domov steklenico vode, s katero so mličiča umivali ter je prič priča povedala, da bo to vodo svojem možu v jed ulila. V Poljanski dolini velja vraža, da človek, ki tako vodo pije, nič več ne pije. Priča je tisto vodo na skrivnem izlila, ter napolnila steklenico z zdravo vodo. Priča nadalje pove, da je Marijana rada pila, bila skoraj vsak dan pijana ter v jedno mer govorila, da bo v vodo skočila. Gregor Dolinar pa je bil dober mož. — Tudi priča J. Božič, gostilničar na Trati, izpove, kako usodno za obtoženca, češ, da je bila žena Marijana sicer dobra gospodinja a pijana, da je vedno žugala, da bo v vodo skočila, da se je nekóč hotela zastrupiti s raztopljenimi žveplenkami itd. Priča potrdi tudi, da je Gregor Dolinar že prej vedno ječjal in se neumno vedel; priča sama ga dva leti ni razumel. Božič je trdnega mnenja, da Dolinar ni sposoben takega dejanja, kakoršnega ga dolži obtožba. — Prečita se spričevalo župana in župnika o obtožencu. Prvo je precej neugodno, drugo pa zelo ugodno. — Zagovornik dr. Krišper predlaga konečno, da naj se sodišče s porotniki poda na lice mesta, ker se bodo tam porotniki prepirali, da je nemogoče živga človeka brez vidnih poškodb pahnuti v vodo tako, kakor to trdi obtožba. — Sodišče tudi ta predlog odkloni.

Stavila se potem porotnikom dve vprašanji, prvo glaseče se na umor in drugo glaseče se na uboj. Zagovornik se odločno protivi drugemu vprašanju, a sodišče to vprašanje pridrži. Državnega pravdnika namestnik dr. Kavčič utemeljuje obtožbo v zares duhovitem in juristično dovršenem, dve in pol ure trajajočem govoru. Zagovornik dr. Krišper pa zopet v pričevalnih besedah pobija obtožbo. — Oba govora bila sta tako izborna in dovršena, da obžalnemu, ker ju zaradi pomanjkanja prostora ne moremo priobčiti. Po

kratkem resumé-ju g. predsednika se porotniki odstranijo v svojo sobo na posvetovanje. Ko se vrnejo v dvorano, razglasi načelnik, deželni uradnik gosp. Prelesnik, da so porotniki **obe vprašanji zanimali** z 9 proti 3 glasovi. Sodišče je vsled tega Gregorja Dolinarja oprostilo težke obsodbe ter ga takoj izpustilo iz zapore. — Obravnava trajala je do 12^{1/2} ure po noči ter je bilo navzočih ves čas toliko poslušalcev, zlasti iz domačega kraja obtoženčevega, da je vladala v dvorani neznoša soparica.

Razne vesti.

* (Povodnji.) Iz raznih krajev Ogerske, Slavonije in Moravske poroča se o velikih povodnjih, ki so tam nastale v poslednjem času vsled deževnega in južnega vremena. V Tolni pretrgal je Dunav jezove in preplaval vsok okolico. Tudi iz Srbije poroča se o velikih povodnjih. Mesto Niš je vse preplavljeno in se je zrušilo več hiš.

* (Kip Minerve.) Jako lepo ohranjen kip Minerve našli so na otoku Chios na Grškem. Sodi se, da je kip iz četrtega stoletja pred Kristovim rojstvom. Kip kupila je cesarica Elizabeta in ga bode dala postaviti v vrtu svoje nove palače na Krfu.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Rovinj 2. marca. Danes se je začela kazenska obravnava zoper tiste Pazinske Lahone, kateri so napadli lani poslanca Mandiča in njegove tovariše. Zatoženi so: Rudolf Pilat, Ruggero Camus, Fedele Camus, Guidon Mrach, Ivan Gerzetič, Rajmund Mrach in Jos. Priny. Predsednik sodišča je dr. Fiocchi, votanti Manara, Kämmerling in Petronio, zagovornik pa dr. Marko Costantini.

Šoštanj 2. marca. Neki agent iz Budimpešte najel skoro vse v Lappovem premogokopu delujoče rudarje za neki rudnik na Ogerskem.

Pariz 2. marca. Francoski poslanik v Londonu Waddington podal ostavko.

Atene 2. marca. Zbornica je odobrila državni proračun in zaustavila zasedanje do meseca aprila.

Umrlj so v Ljubljani:

27. februvarja: Franca Slavec, železniškega sprevodnika hči, 2 meseca, Kolizej, convulsiones.
28. februvarja: Janez Briški, črevljarjev sin, 9 mesecev, Rimska cesta št. 19, jetika. — Julijana Smrekar, krojačeva vdova, 86 let, Kravja dolina št. 11, marasmus senilis. — Janez Borštnik, posestnik, 50 let, Kurja vas št. 4, jetika.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
1. marca	7. zjutraj	737.2 mm.	5.2° C	brezv.	obl.	0.00 mm.
	2. popol.	739.2 mm.	10.6° C	sl. zah.	obl.	
	9. zvečer	739.2 mm.	5.6° C	sl. vzh.	obl.	
Srednja temperatura 7.1°, za 5.5° nad normalom.						

Dunajska borza

dné 2. marca t. l.

	včeraj	danes
Papirna renta	98.95	98.90
Srebrna renta	98.65	98.55
Zlata renta	117.85	117.85
5% marcna renta	—	100.10
Akcije narodne banke	994.—	990.—
Kreditne akcije	341.40	339.75
London	121.15	121.10
Srebro	—	—
Napol.	9.63	9.62 1/2
C. kr. cekini	5.69	5.69
Nemške marke	59.25	59.22 1/2

MAGGIJEVA zabela za juhe
naj ne prezró gospodinje. — Dobiva se pri Jeglič-u in Leskovic-u. (21)

Naznanilo.

Dodatno k razpisu natečaja zgradbi „Narodnega Doma“ v Ljubljani se javno naznanja, da je podpisani upravni odbor kot **porotnike** za presojevanje načrtov imenoval sledeče gospode: **dr. viteza Karola Bleiweisa-Trsteniškega**, predsednika „Narodnega Doma“ v Ljubljani; **Jana Duffé-ja**, prvega mestnega inženirja in arhitekta v Ljubljani; **Gustava Gerlacha**, arhitekta stavb. družbe v Ljubljani; **Ivana VI. Hráskega**, dež. inženirja v Ljubljani; **Ivana Svitila**, c. kr. stavb. svetnika v Ljubljani; **Ivana Šubica**, ravnatelja c. kr. obrtnih strokovnih šol v Ljubljani in arhitekta **Adolfa Wagner-ja**, profesorja na drž. obrtni šoli v Gradcu.

V Ljubljani 1. marcija 1893.

Upravni odbor društva za zgradbo „Narodnega Doma“ v Ljubljani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Nolli.

Vozniki

se vzprejmó v to svrhu, da na voze dalje pošiljajo premog iz Motnika v Domžale in Kamnik; taki, ki prevzemó vse to pošiljanje, imajo prednost. — Ponudbe **Franu K. Ascher-ju**, generalnemu ravnatelju v Gradcu, Rink-gasse 7. (237)

VIZITNICE

priporoča

„NARODNA TISKARNA“

v Ljubljani.

Št. 1669.

Razglas.

(195—8)

Občinski svet deželnega stolnega mesta Ljubljane je v seji dne 5. januarja letos uravnal prejemke aktivnih mestnih uradnikov ljubljanskih, uredil občinske urade in ustanovil dotične službe.

Vsi mestni uradniki, kar jih je vzetih v službo s (stalno) plačo, so razdeljeni v šest činovnih razredov. Čin uradnikov določa mero njegovih prejemkov, kateri sestojé

a) iz plače in b) iz aktivitetnih priklad.

Plača je določena vsakemu činovnemu razredu v treh stopinjah. Te so:

I. činov. razredu:	2000, 2200, 2400 gld.
II. " "	1500, 1650, 1800 "
III. " "	1200, 1300, 1400 "
IV. " "	1000, 1075, 1150 "
V. " "	800, 875, 950 "
VI. " "	600, 675, 750 "

Na višjo stopinjo jednega in istega činovnega razreda se pomakni uradnik, kadar je popolnem zadovoljilno služil po pet let v tem činovnem razredu.

Aktivitetna priklada znaša v

I. činov. razredu letnih	400 gld.
II. " "	300 "
III. " "	240 "
IV. " "	200 "
V. " "	160 "
VI. " "	120 "

Uradnikom, katerim da mestna občina stanovanje, ne gre aktivitetna priklada. Pri odmerjanju penzijskih pripadnin se jemlje v račun samo plača, katero je uradnik užival zadnji čas.

Praktikanti niso uvrščeni v nobeden činovni razred, vendar pa imajo značaj mestnih uradnikov, kar se tiče opravljanja njihovega službinskega posla; a v prisego vzeti jih je še le po jednoletni, po polnem zadovoljilni poskusni praksi, katera se jim vstevaj pri odmerjanju penzije v službinsko dobo.

Na podstavi teh določil so razpisane vsled sklepa občinskega sveta nastopne službe.

A.

- Služba prvega magistratnega svetnika s prejemki I. čin. razreda;
- Služba drugega magistratnega svetnika s prejemki II. čin. razreda.
- Služba policijskega komisarja s prejemki II. čin. razreda.
- Služba magistratnega tajnika s prejemki III. čin. razreda.
- Služba prvega mestnega komisarja s prejemki III. čin. razreda.
- Služba konceptnega pristava s prejemki IV. čin. razreda.
- Služba drugega mestnega komisarja s prejemki IV. čin. razreda.
- Služba magistratnega koncipista s prejemki V. čin. razreda.

Za te službe izimši ono drugega mestnega komisarja je zvan načeloma (t. j. brez škode določilu § 29. al. 2. občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano) le tisti, kdor je zvršil juridično-politične študije na kakšnem tuđeželskem vseučilišču, z dobrim uspehom prebil teoretične državne izpite in naredil praktični izpit o političnem uradovanju.

B.

- Služba mestnega fizika s prejemki II. čin. razreda.
- Služba policijskega zdravnika s prejemki IV. čin. razreda.
- Služba mestnega zdravnika s prejemki V. čin. razreda.
- Služba mestnega živinozdravnika s prejemki VI. čin. razreda.

Za prve tri službe treba doktorata vsega zdravilstva ozir. med. & chir., fiziku vrhu tega fizikatskega izpita, a živinozdravniku usposobljenosti, kakršno zahteva država.

V Ljubljani, dné 16. svečana 1893.

Župan: **Grasselli.**

Zahvala.

Vsem ljubim sorodnikom, dragim prijateljem in znancem izrekamo za mnoge dokaze odkritosrčnega sočutja ob prezgodnji smrti našega so-proga, oziroma očeta, tasta in starega očeta, gospoda

Janeza Knez-a

kakor tudi za krasne vence in ljubeznivo spremstvo k večnemu počitku, presrečno, najtoplejšo zahvalo.

Sosebno se zahvaljujemo gospodom pevcem slavne Šišenske čitalnice za ginljivo petje in čestitim članom slavne požarne brambe v Spodnji Šiški za častni spreved.

V Ljubljani, dné 1. marca 1893.

(238)

Zalujoča rodbina.

- C.
- Služba mestnega višjega inženirja s prejemki II. čin. razreda.
 - Služba mestnega inženirja s prejemki III. čin. razreda.
 - Služba stavbinskega asistenta s prejemki V. čin. razreda.

Višjemu inženirju in inženirju je treba kakšne tuđeželske tehnične visoke šole spričevala o drugem državnem ali diplomskem izpitu iz inženirske ali visokostavbinske stroke in spričevala o izpitu za državno stavbinsko službo.

Za stavbinskega asistenta se sprejme tudi tak, ki nima usposobljenosti označene v prejšnjem odstavku, da je le praktično izurjen v stavbinski stroki.

C.

- Služba mestnega računarja s prejemki II. čin. razreda.
- Služba mestnega blagajnika s prejemki III. čin. razreda.
- Služba računskega revidenta s prejemki IV. čin. razreda.
- Služba blagajničnega kontrolorja s prejemki IV. čin. razreda.
- Služba računarstvenega oficijala s prejemki V. čin. razreda.
- Služba računarstvenega asistenta s prejemki VI. čin. razreda.
- Služba blagajničnega asistenta s prejemki VI. čin. razreda.

Kdor hoče dobiti katero teh službinskih mest, mora dokazati, da se je izšolal ali na velikem gimnaziju ali na veliki realki ali na zavodu jima jednakem ter da je prebil izpit iz državnega računarstva in blagajniški izpit.

D.

- Službi dveh oficijalov s prejemki IV. čin. razreda;
- Službi dveh oficijalov s prejemki V. čin. razreda;
- Službi dveh kancelistov s prejemki VI. čin. razreda.

Te službe pripadajo pomočnim uradom in so opredeljene takim, ki so zvršili vsaj ali mali gimnazij ali malo realko ali učilišče tema jednako in ki so primerno izurjeni v manipulacijskem pisarničnem poslovanju.

E.

Sprejme se naposled v občinsko službo:
1.) **Konceptni praktikant**, ki je po juridično-političnih študijah zvršenih na tuđeželskem vseučilišču naredil teoretične državne izpite; določen mu je adjutum, ki znaša 600 gld. na leto, a zglasti se mora za izpit o političnem uradovanju v teku treh let od dné, kekar nastopi službo.

2.) **Blagajnični praktikant**, ki mora biti v občé usposobljen za uradnika pri mestnem računarstvu ali pri mestni blagajnici, samo treba ni da bi uže imel predpisana izpita, pač pa je zavezan ja narediti v dveh letih od dné, kekar nastopi službo; za te dóbe uživa adjutum letnih 480 gld.

3.) **Praktikant pri pomočnih uradih**; adjutum 480 gld. na leto.

Prošnje za te službe je pravilnim event. torej službinskim pótem vlagati

do 30. dné marca meseca letos.

Glasti se je prošnjam na občinski svet deželnega stolnega mesta Ljubljane in biti jim je opremljenim z dokazali o predpisani usposobljenosti, o starosti, o znanji jezikov, zlasti o znanji slovenskega in nemškega v govoru in pismu, ter o vseh družih merodajnih osebnih razmerah proslilčevih.

Novo imenovanim uradnikom, kateri doslé ne služijo pri mestni občini ljubljanski, bode nastopiti službo vsaj **dné 1. julija letos**, s katerim dnevom je začeti poslovanje reorganizovanim občinskim uradom.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.